

BOGDAN NAWROCZYŃSKI

dx 34500.1

ŻYCIE DUCHOWE

ZARYS FILOZOFII KULTURY

TREŚĆ

	Str.
Przedmowa	5
Wstęp	7

Część I

ZAGADNIENIA METODOLOGICZNE

Rozdział I. Życie duchowe a kultura	11
1. Chaos i kosmos	11
2. Niektóre poglądy naszych autorów	13
3. Cztery znaczenia wyrazu: duch	17
Rozdział II. Różne aspekty kultury	24
1. Ujęcia od zewnątrz	24
a. Biologia kultury	24
b. Socjologia kultury	26
2. Ujęcia od wewnątrz	29
a. Psychologia kultury	29
b. Aksjologia kultury	33
Rozdział III. Punkty wyjścia	34
1. Wyłączność, czy współdziałanie?	34
2. Definicje	41
3. Charakter dalszych rozważań	43

Część II

SKŁADNIKI ŻYCIA DUCHOWEGO

Rozdział IV. Pojęcia podstawowe	49
1. Czynności i wytwory	49
2. Ogólna teoria K. Twardowskiego	51
3. Czynności i wytwory kulturalne	54
Rozdział V. Dolna granica czynności kulturalnych	56
1. Kwestia świadomości	56
2. Kwestia instynktu	62
3. Telehormizm	67

	Str.
Rozdział VI. Górna granica czynności kulturalnych	74
1. Wartości normatywne i nienormatywne	74
2. Obiektywne warunki wartości	79
3. Waler	84
4. Wartości absolutne	90
Rozdział VII. Sens wytworów kulturalnych	99
1. Podział wytworów	99
2. Wytwory kulturalne a wartości normatywne	102
3. Cel i wytwór	105
4. Sens i znaczenie	107
Rozdział VIII. Budowa wytworów kulturalnych	111
1. Plany i warstwy	111
2. Spójność dóbr kulturalnych	116
3. Struktury wewnętrzne i zewnętrzne	120

Część III

PROCESY DUCHOWE

Rozdział IX. Trzy procesy duchowe splecione w jeden	133
1. Kultura martwa i żywa	133
2. Wnikające używanie	137
3. Kształtowanie się	142
4. Twórczość	146
Rozdział X. Obiektywacje w życiu duchowym	159
1. Pojęcie obiektywacji	159
2. Selekcja u wrót życia	163
3. Tradycja	168
Rozdział XI. Bojowanie i poznawanie	177
1. Napięcia i rozładowania	177
2. Dramat życia duchowego	184
3. Przyszłość, teraźniejszość i przeszłość	189

Część IV

SYSTEM KULTURY

Rozdział XII. Jedność życia duchowego	199
1. Światy i kręgi kultury	199
2. Monizm regresyjny	209
3. Idea postępu	211
4. Idea ludzkości	219
Rozdział XIII. Rozczłonkowanie kultury	229
1. Podział klasyczny	229
2. Podział „ja — my — to”	237
3. Kultura a cywilizacja	240
4. Aksjologia podziału „klasycznego”	244

	Str.
a. Piętra kultury	246
b. Dziedziny kultury	248
c. Zrosty i przeświecanie	253
Rozdział XIV. Hierarchia życia duchowego	257
1. Kultura duchowa	257
2. Cywilizacja	259
3. Kultura materialna	264
4. Integracja i dezintegracja	270
Rozdział XV. Ontologia kultury	271
1. Trzy państwa	271
2. Hierarchia bytu	277
3. Tajemnica kultury i człowieka	283
Indeks autorów	289
Indeks rzeczowy	291